

नेपाल सरकार
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान
रवि भवन, काठमाडौं

पद : लेखा अधिकृत
सेवा : प्रशासन

तह : ६
समूह : लेखा

खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

१ आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता : मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट स्नातकोत्तर तह वा सो सरह उत्तिर्ण र कम्प्युटर विषयमा कम्तीमा एक महिनाको अध्ययन वा आधारभूत तालीम प्राप्त गरेको ।

२. **परीक्षाको किसिम**

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा
द्वितीय चरण :- (क) सीप परीक्षण (कम्प्युटर)
(ख) अन्तरवार्ता

पूर्णाङ्क

३००

१०

४०

३ **लिखित र प्रयोगात्मक परीक्षाको योजना र पाठ्यक्रम :**

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा (Written Examination)						पूर्णाङ्क :- ३००	
पत्र	विषयवस्तु	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		प्रश्नसंख्या X अङ्क भार	समय
प्रथम	खण्ड (क) - सामान्य ज्ञान	१००	४०	वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न	५० प्रश्न X १ अङ्क	२ घण्टा
	खण्ड (ख) - सामान्य बौद्धिक परीक्षण (GAT)					२० प्रश्न X १ अङ्क	
	खण्ड (ग) - English Language Competency Test			वस्तुगत	बहुवैकल्पिक प्रश्न	१५ प्रश्न X १ अङ्क	
				विषयगत		३ प्रश्न X ५ अङ्क	
द्वितीय	सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन	१००	४०	विषयगत		६ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
				विषयगत - समस्या समाधानमूलक		२ प्रश्न X २० अङ्क	
तृतीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत		६ प्रश्न X १० अङ्क	३ घण्टा
				विषयगत - समस्या समाधानमूलक		२ प्रश्न X २० अङ्क	
द्वितीय चरण :- सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Skill Test & Interview)						पूर्णाङ्क :- ५०	
		पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली			समय
(क)	सीप परीक्षण	१०		कम्प्यूटर प्रयोगात्मक			३० मिनेट
(ख)	अन्तर्वार्ता	४०					

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी हुनेछ अथवा दुवै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अङ्कमा एउटा लामो वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।

नेपाल सरकार
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान
रवि भवन, काठमाडौं

पद : लेखा अधिकृत

तह : ६

सेवा : प्रशासन

समूह : लेखा

- विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक भाग/खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक भाग/खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही भाग/खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरु मात्र द्वितीय चरणको सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता परीक्षामा सम्मिलित हुन पाउनेछन् ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति :- २०७५।१।१८

नेपाल सरकार
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान
रवि भवन, काठमाडौं

पद : लेखा अधिकृत
सेवा : प्रशासन

तह : ६
समूह : लेखा

लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान, General Aptitude Test र English Language Competency Test

खण्ड (क) - सामान्य ज्ञान (५० प्रश्न X १ अङ्क = ५० अङ्क)

१. भूगोल - नेपाल तथा विश्वको भौतिक, सामाजिक र आर्थिक भूगोल
२. इतिहास, संस्कृति र सामाजिक व्यवस्था
 - २.१ विश्वका प्रमुख ऐतिहासिक घटनाहरू
 - २.२ नेपालको प्राचीनकाल तथा मध्यकालको राजनीतिक, आर्थिक एवं सामाजिक सांस्कृतिक अवस्था र आधुनिक नेपालको इतिहास
 - २.३ नेपालमा लोकतन्त्रको लागि भएका जनआन्दोलनहरू
 - २.४ नेपालका प्रचलित धर्म, संस्कृति, जातजाति, भाषा, साहित्य र कला
३. नेपालको संविधानका विविध पक्ष (मौलिक हक, राज्यका निर्देशक सिद्धान्त तथा नीतिहरू, कार्यपालिका, व्यवस्थापिका, न्यायपालिका र संवैधानिक अंगहरू) सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
४. आर्थिक विकास
 - ४.१ नेपालमा विकासका पूर्वाधारहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, संचार, शिक्षा, स्वास्थ्य, र विद्युत)
 - ४.२ नेपालको अर्थतन्त्रसँग सम्बद्ध योजना, स्रोत/साधनहरूको परिचालन, वृद्धि, विकास तथा रोजगार सम्बन्धी सवाल/विषयहरू
 - ४.३ नेपालको विश्वसँगको आर्थिक गतिविधिहरू
५. दिगो विकास, वातावरणीय पारिस्थिति, पर्यावरणीय संरक्षण, जैविक विविधता, जलवायु परिवर्तन, जनसांख्यिकी, शहरीकरण, बसोबास, प्रदूषण, प्राकृतिक स्रोत तथा राष्ट्रिय सम्पदाहरूको संरक्षण सम्बन्धी सामान्य सवालहरू
६. विज्ञान र प्रविधि
 - ६.१ प्रमुख वैज्ञानिक अन्वेषण र आविष्कारहरू, प्रसिद्ध वैज्ञानिक र तिनको योगदान
 - ६.२ विज्ञान र प्रविधिको मानव जीवन र समाजमा परेको प्रभाव
 - ६.३ क्रमविकाश, वंशाणु, स्वास्थ्य र रोग बारे सामान्य जानकारी
७. अन्तर्राष्ट्रिय मामिला तथा अन्तर्राष्ट्रिय संघ/संस्था
 - ७.१ दक्षिण एशियाली क्षेत्रीय सहयोग संगठन (SAARC) र BIMST-EC को स्थापना, विकास र सदस्य राष्ट्रहरूको समसामयिक गतिविधिहरू
 - ७.२ भारत, चीन, संयुक्त राज्य अमेरिका, संयुक्त अधिराज्य, रुस, फ्रान्स, जर्मनी, स्वीजरल्याण्ड र जापान जस्ता मुलुकहरूसँग नेपालको सम्बन्ध
 - ७.३ UNO, UNWTO र नेपाल
८. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरू : जस्तै- राजनीतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक, वैज्ञानिक, खेलकूद, पुस्तक, पुरस्कार, कला, साहित्य र संगीत लगायत महत्वपूर्ण व्यक्तित्व तथा विचारकहरू
९. ऐन नियमहरू
 - ९.१ भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (कसूर तथा सजाय सम्बन्धी सामान्य व्यवस्था)
 - ९.२ नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली, २०६१

नेपाल सरकार
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान
रवि भवन, काठमाडौं

पद : लेखा अधिकृत
सेवा : प्रशासन

तह : ६
समूह : लेखा

खण्ड (ख) - सामान्य बौद्धिक परीक्षण (General Aptitude Test) (20 × 1 = 20 Marks)

- 1 Verbal reasoning such as series, analogy, classification, coding-decoding, insert the missing character, common property, matrices, direction and distance sense test, ranking order, assertion and reason, induction, deduction, courses of action, etc. $4 \times 1 = 4$ Marks
- 2 Non-verbal reasoning such as series, analogy, classification, Venn diagrams, matrices, construction of squares and triangles, and figure formation and analysis, dot situation, water images, mirror images, embedded figures, etc. $4 \times 1 = 4$ Marks
- 3 Quantitative aptitude such as arithmetical reasoning/operation, percentage, fraction, decimal, ratio, average, loss, profit, date/calendar, time and work, etc. $4 \times 1 = 4$ Marks
- 4 General mental ability, logical reasoning and analytical ability. $4 \times 1 = 4$ Marks
- 5 Data interpretation - charts, graphs, tables, data sufficiency. $4 \times 1 = 4$ Marks

खण्ड (ग) - English Language Competency Test

Part A: Multiple Choice Questions (15 × 1 = 15 Marks)

1. **Comprehension:** (5 × 1Mark = 5 Marks)
A passage of about 450 -500 words written in English will be given and the examinees will be asked to summarize it in 33 percent (one third) of the total length of the passage. The questions will try to accommodate the following areas:
- Fact finding, Inferential, Core theme, True/false identification, Issues raised and Language based
2. **Vocabulary:** (5 × 1Mark = 5 Marks)
Questions will be asked to assess their grasp on the English language vocabulary. The questions will be of the following nature:
- Meaning of the words (literal /figurative/contextual), Single word for expressions, Synonyms/antonyms, Derivatives and Homonyms/homophones
3. **Syntactic ability:** (5 × 1Mark = 5 Marks)
Questions will be asked to assess the syntactic ability of the candidates. The questions will be based on the following categories:
- Agreement, Tense aspect, Parallel structures, Clauses, Modifier, Conditionals, Phrasal expressions, Shifts (tense, number, person), Transformations, Varieties, Prepositions, Conjunctions and Parts of speech

Part B: Subjective Questions (3 × 5 = 15 Marks)

1. **Translation from Nepali into English:** (1 × 5Marks = 5 Marks)
A passage of about 200-250 words written in English on a general topic. The question should include instruction to translate the text literally without losing the sense and spirit of the original.
2. **Letter Writing** (A passage of any official issue will be given for letter writing) (1 × 5Marks = 5 Marks)
3. **Essay Writing** (The essay must be in about 350 to 400 words in length.) (1 × 5Marks = 5 Marks)

नेपाल सरकार
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान
रवि भवन, काठमाडौं

पद : लेखा अधिकृत
सेवा : प्रशासन

तह : ६
समूह : लेखा

द्वितीय पत्र : सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन (पूर्णाङ्क -१००)

खण्ड (क)-(५० अङ्क)

- १ **सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन परिचय** (२० अङ्क)
- १.१ प्रशासनको अवधारणा, उद्देश्य, कार्यक्षेत्र, सीमा र सार्वजनिक प्रशासन र निजी प्रशासन बीचको समानता र भिन्नता
- १.२ सुपरीवेक्षण
- १.३ अनुगमन तथा मूल्याङ्कन
- १.४ अभिलेख व्यवस्थापन
- १.५ विकेन्द्रीकरणको अवधारणा र विकेन्द्रीकरण तथा अधिकार प्रत्यायोजन र अधिकार निक्षेपण (Devolution) बीचका भिन्नताहरू
- १.६ नेपालको संघीयता सम्बन्धमा जानकारी
- २ **संगठन तथा कर्मचारीतन्त्र सम्बन्धी जानकारी** (१० अङ्क)
- २.१ संगठनको परिचय, किसिम एवं विभिन्न स्वरूपहरू
- २.२ संगठनका सिद्धान्त तथा अन्य केही प्रमुख पक्षहरू
- २.२.१ आदेशको एकता (Unity of Command)
- २.२.२ नियन्त्रणको सीमा (Span of Control)
- २.२.३ पदसोपान (Hierarchy)
- २.२.४ समूह गतिशीलता (Group Dynamics) र समूहगत कार्य (Team Work)
- २.३ कर्मचारीतन्त्रको अवधारणा तथा यसका सवल र दुर्बल पक्षहरू
- ३ **विकास प्रशासन र योजना** (२० अङ्क)
- ३.१ परिचय तथा परिभाषा
- ३.२ विकासमा जनसहभागिता
- ३.३ विकासमा विश्वव्यापीकरण र स्थानीयकरण
- ३.४ विकासबाट उत्पन्न हुन सक्ने समस्या र तिनका समाधानका उपायहरू
- ३.५ सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रको साझेदारी (Public Private Partnership) को अवधारणा र नेपालमा यसको प्रयोग
- ३.६ योजनाबद्ध विकासको अवधारणा र चालु आवधिक योजना
- ३.७ नेपालमा विकास प्रशासनको चुनौती तथा सम्भावनाहरू
- ३.८ योजना, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन प्रणाली

नेपाल सरकार
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान
रवि भवन, काठमाडौं

पद : लेखा अधिकृत
सेवा : प्रशासन

तह : ६
समूह : लेखा

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

४ प्रशासनको नवीन अवधारणा

(२० अङ्क)

४.१ सुशासनको अवधारणा र यसको प्रयोग

४.२ सूचनाको हक र पारदर्शिता

४.३ उत्तरदायित्व, पारदर्शिता, भ्रष्टाचार निवारण, सार्वजनिक न्याय, समावेशी, राजनैतिक तथा प्रशासकीय प्रतिबद्धता, आचार संहिताको प्रयोग र नागरिक शिक्षाको महत्व र नेपालमा यसको प्रयोग

५ कर्मचारी प्रशासन र संगठनात्मक व्यवहार

(१० अङ्क)

५.१ कर्मचारी प्रशासन र संगठनात्मक व्यवहार सम्बन्धी सामान्य जानकारी

५.२ उत्प्रेरणा (Motivation) सम्बन्धी सिद्धान्तहरू, उत्प्रेरणाको लागि मौद्रिक तथा गैरमौद्रिक प्रोत्साहन (Incentive) हरूको भूमिका, मनोबल तथा मनोबललाई प्रभाव पार्ने तत्वहरू

५.३ नेतृत्व (Leadership)

५.४ निर्णय लिने प्रक्रिया (Decision Making Process)

५.५ सञ्चार सीप (Communication Skill)

६ प्रशासन व्यवस्थापनका केही प्रमुख पक्षहरू

(२० अङ्क)

६.१ द्वन्द्व व्यवस्थापन (Conflict Management)

६.१.१ संगठनमा द्वन्द्वको अर्थ, द्वन्द्वका स्रोतहरू / कारणहरू र प्रकृति

६.१.२ संगठनमा द्वन्द्वका सकारात्मक तथा नकारात्मक पक्षहरू

६.१.३ द्वन्द्व व्यवस्थापनका उपायहरू

६.२ तनाव व्यवस्थापन

६.२.१ तनावका प्रकृति, कारण / स्रोतहरू

६.२.२ तनाव व्यवस्थापनका उपायहरू

६.३ ज्ञान व्यवस्थापन (Knowledge Management)

६.४ समय व्यवस्थापनका अवधारणा

६.५ संकट व्यवस्थापन (Crisis Management)

६.६ परिवर्तन व्यवस्थापन (Management of Change) को अवधारणा

६.७ गुनासो व्यवस्थापन (Grievances Management)

६.८ सार्वजनिक व्यवस्थापनका समसामयिक मुद्दाहरू

नेपाल सरकार
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान
रवि भवन, काठमाडौं

पद : लेखा अधिकृत
सेवा : प्रशासन

तह : ६
समूह : लेखा

तृतीय पत्र : सेवा सम्बन्धी (पूर्णाङ्क -१००)

खण्ड (क)-(५० अङ्क)

१. **व्यावसायिक गणित र तथ्यांक सम्बन्धी सैद्धान्तिक ज्ञान** (१० अङ्क)
- १.१ व्याज, एन्यूटी, प्रतिशत, औसत र नाफा, नोक्सान गणना गर्ने तरिका ।
- १.२ वित्तीय विश्लेषणका लागि आवश्यक गणितीय ज्ञान, अनुपात (Ratio and Proportion) श्रेणी (Series)
- १.३ Arithmetic Mean, standard Deviation, regression, Index Number, Trend analysis, forecasting/ Graphic Presentation of Data
२. **लेखा** (२० अङ्क)
- २.१ **आधारभूत**
लेखाको अवधारण तथा सिद्धान्त, नगद प्रोदभावी (Accrual) तथा सुधारिएको प्रोदभावी लेखाङ्कन प्रणाली, लेखाङ्कन अभिलेख प्रवाह (Accounting Flow Chart), कारोबार विश्लेषण, प्रारम्भिक लेखाङ्कन र खातामा प्रविष्टी, खाता सूची (Chart of Accounts) को अवधारण, लेखामा आयको पहिचान तथा मापन (Income Recognition and Measurement), बैंक हिसाब समायोजन विवरण, लेखा त्रुटि पहिचान र आधारभूत वित्तीय विवरणहरूको तयारी, Preparation of Income Statement, Balance sheet and Statement of Cash Flows, वित्तीय विश्लेषणका तरिकाहरू (Financial Ratio analysis, Common-size Statement and Horizontal Analysis), बजेट निर्माण तथा बजेटद्वारा नियन्त्रण (Budgeting and Budgetary control), लागत गणना (Costing Technique), लागत परिमाण मुनाफा विश्लेषण (Cost Volume Profit Analysis), नियन्त्रणका लागि व्यवस्थापकीय लेखाको प्रयोग (Managerial Accounting Techniques for control) ।
- २.२ लगानी आयोजनाहरूको मूल्याङ्कन गर्ने तरिकाहरू (Evaluation Techniques of Investment Projects)
- २.३ **लेखा परीक्षण**
आन्तरिक नियन्त्रणका तरिकाहरू, लेखा परीक्षणका प्रकार, आन्तरिक लेखा परीक्षणको तरिका, बाह्य/अन्तिम लेखा परीक्षणका सिद्धान्त, लेखा परीक्षण प्रविधि (लेखा परीक्षण कार्यक्रम, भौचिङ्ग, सम्पत्ति दायित्वको छानविन तथा मूल्याङ्कन, लेखा परीक्षण टिपोट) व्यवस्थापन तथा कार्यमूलक लेखा परीक्षण, लेखा परीक्षण मापदण्ड, कर लेखापरीक्षण (Tax Audit), जालसाजी अनुसन्धानका तरिका (Fraud Investigation)
- २.४. **सरकारी लेखा प्रणाली** (१० अङ्क)
- २.४.१ सरकारी लेखा प्रणालीको अर्थ, अवधारण, सरकारी लेखा र व्यावसायिक लेखाका भिन्नाताहरू
- २.४.२ जिन्सी लेखा व्यवस्था
- २.४.३ राजस्व शीर्षक र खर्च शीर्षकको वर्गीकरण र व्याख्या

नेपाल सरकार
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान
रवि भवन, काठमाडौं

पद : लेखा अधिकृत
सेवा : प्रशासन

तह : ६
समूह : लेखा

३. **सार्वजनिक वित्त र अर्थशास्त्र** (२० अङ्क)
सार्वजनिक खर्च र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा त्यसका प्रभाव, सरकारी ऋणपत्रको प्राथमिक तथा दोश्रो बजार, नेपालमा प्रत्यक्ष कर तथा अप्रत्यक्ष कर, करको सिद्धान्त, न्यून वित्त (Deficit Financing) र अर्थतन्त्रमा त्यसको प्रभाव, वित्तीय तथा मौद्रिक नीति सम्बन्धी सामान्य जानकारी, मुद्राका किसिम (Type of Money), राष्ट्रिय लेखा र भुक्तानी सन्तुलन, सरकारी ऋण व्यवस्थापन, ऋणका शर्तहरू (Loan Covenants) दिगो विकास र गरीबी निवारण, आवधिक योजनाको उद्देश्य र उपलब्धिका बारेमा जानकारी, नेपाल सरकारको वैदेशिक सहायता सम्बन्धी नीति ।

खण्ड (ख) – (५० अङ्क)

४. **व्यावसायिक लेखा प्रणाली** (२० अङ्क)
- ४.१ व्यावसायिक लेखाको अवधारण र लेखाका सर्वमान्य सिद्धान्त (Accounting Concepts and Generally Accepted Accounting Principles)
 - ४.२ व्यावसायिक लेखाको उद्देश्य, क्षेत्र तथा कार्य (Objective, Scope and Function of Accounting)
 - ४.३ लेखापालनमा सम्भावित त्रुटि र त्यसको शुद्धीकरण (Accounting Efforts and their ratification)
 - ४.४ भौचर,लेजर, कयासबुक, कन्ट्रोल लेजर
 - ४.५ सन्तुलन परीक्षण (Trial Balance)
 - ४.६ म्यानुफ्याक्चरिङ्ग तथा नाफा नोक्सान हिसाब
 - ४.७ कोष प्रवाह विवरण (Funds Flow Statement)
 - ४.८ बासलात - सम्पत्ति र दायित्वको वर्गीकरण, स्थिर सम्पत्ति र दायित्व, चालु सम्पत्ति र दायित्व, भौतिक र अभौतिक सम्पत्ति (Tangible and Intangible Assets), कृत्रिम वा कपोलकल्पित सम्पत्ति (Fictitious Assets), खेर जाने तथा तरल सम्पत्ति (Wasting and Liquid Assets), दीर्घकालीन दायित्व (Longterm liabilities), सम्भाव्य दायित्व (Contingent Liabilities), (Grouping and Marshaling of Assets and Liabilities)
 - ४.९ आयव्यय लेखा (Receipts and Payment-Income and Expenditure Accounts)
 - ४.१० ह्रास (Depreciation) को अवधारण (Concepts), कारण (Causes), तरिका (Methods)
 - ४.११ जगेडा (Reserve)
 - ४.१२ विनियम संयन्त्रहरू (Negotiable Instruments)
 - ४.१३ बैंक सन्तुलन हिसाब (Bank Reconciliation Statement)
५. **लागत लेखा (Cost Accounting)** (१० अङ्क)
- ५.१ लागत लेखाको अवधारण र उद्देश्य
 - ५.२ लागतका तत्वहरू (Elements of Cost)
 - ५.३ लागत व्यवहार (Cost Behavior)

नेपाल सरकार
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान
रवि भवन, काठमाडौं

पद : लेखा अधिकृत

तह : ६

सेवा : प्रशासन

समूह : लेखा

- ५.४ प्रत्यक्ष लागत तथा अप्रत्यक्ष लागत (Direct Cost and Indirect Cost)
- ५.५ संयुक्त लागत तथा सहभागी लागत (Joint Cost and Common Cost), अवसर लागत (Opportunity Cost), स्थगन लागत (Deferred cost)
- ५.५ लागत प्रणाली (Costing system)
 - ६.५.१ प्रक्रियागत लागत प्रणाली (Process Costing)
 - ६.५.२ कार्यगत लागत प्रणाली (Job Costing)
 - ६.५.३ ठेक्का लागत प्रणाली (Contract Costing)
 - ६.५.४ समाविष्ट लागत तथा परिवर्तनशील लागत प्रणाली (Absorption costing and variable costing)

६. **व्यवस्थापन लेखा (Management Accounting)** (१० अङ्क)

- ६.१ व्यवस्थापन लेखाको उत्पत्ति र विकास-अर्थ, विशेषता, क्षेत्र, उद्देश्य र कार्यहरु
व्यवस्थापन लेखाको औजार, पद्धति र सीमितता
- ६.२ वित्तीय विवरण- विश्लेषण र व्याख्या (Financial statement – Its analysis and Interpretation – Accounting Ratio and Breakeven analysis)

७. **ऐन, नियमहरु** (१० अङ्क)

- ७.१ नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०६३
- ७.२ आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५
- ७.३ आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४
- ७.४ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- ७.५ सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४

नेपाल सरकार
संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय
नेपाल पर्यटन तथा होटल व्यवस्थापन प्रतिष्ठान
रवि भवन, काठमाडौं

पद : लेखा अधिकृत
सेवा : प्रशासन

तह : ६
समूह : लेखा

द्वितीय चरण : सीप परीक्षण (Skill Test) (10 Marks)

Computer Practical:

1. Windows	(2 Marks)
2. Ms- Word	(2 Marks)
3. Ms –Excel	(2 Marks)
4. Ms- Power Point	(2 Marks)
5. E-mail, Internet	(2 Marks)